

ਵੋਲ. X III ] 589 ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ  
ਸ਼੍ਰੀ ਮਤੀ.ਭਗਵੰਤੀ ਬਨਾਮ ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਐਲ.ਡੀ.ਦੁਆ, ਜੇ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਈ ਭਗਵੰਤੀ ਨੇ ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 9, 10, 13, 14, 23, 24 ਅਤੇ 25 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 488, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਇੱਕੋ ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਸਟਮ ਜਾਂ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਕੁਇਟੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਪਤਨੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਮੈਂ ਮੁਦਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਫੁਲ ਬੈਂਚ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਏ. ਐੱਨ. ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਦੁਲਟ, ਟੇਕ ਚੰਦ, ਆਰ.ਪੀ. ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਆਈ.ਡੀ. ਦੁਆ, ਜੇ.ਜੇ.

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਅੱਖਰ 1958 ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 245।

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਹਿਲਡਿੰਗਜ਼ (ਏਕੀਕਰਨ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਏ ਸੀਟੀ (1948 ਦਾ ਐਲ) ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦਾ ਆਬਜੈਕਟ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਨਿਯਮ 16 ਕੀ ਪੰਚਾਇਤ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਅਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਲਈ ਅਬਾਦੀ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀ ਵੈਧ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (bb) ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਫੰਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

5 ਨਵੰਬਰ 1959 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [ਵੀ ਓ ਐਲ. X III 590

ਆਯੋਜਿਤ, ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਮਤ (ਏ. ਐਨ. ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ. ਜੇ., ਦੁਲਟ, ਟੇਕ ਚੰਦ ਅਤੇ ਦੁਆ; ਜੇ.ਜੇ. ਆਰ. ਪੀ. ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.- ਉਲਟ) ਉਹ ਨਿਯਮ 16 (ii) ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਏਕੀਕਰਨ ਅਤੇ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਨਿਯਮ, ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 18(ਸੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵੀ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਜੋ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ ਇਕਸਾਰ ਹੈ। ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 16 (i) ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 18 (ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ) c) ਜਾਂ ਐਕਟ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਖੇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰੀਜਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਗੈਰ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮਾਲਕ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ। ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਖੇਤਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਤੋਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ "ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼" ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਏ ਸੀਟੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 18(ਸੀ) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਪਿੰਡ ਅਬਾਦੀ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਅਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਟੇਕ ਚੰਦ ਪ੍ਰਤੀ ਆਯੋਜਿਤ, ਜੇ.

(1) ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਜਦੋਂ 1948 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਉਤਪਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਏਕੀਕਰਨ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਿੰਡੇ ਹੋਏ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਖੇਤਰ ਅਲਾਟ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸਦੇ ਸਹਾਇਕ ਫਾਇਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਵੇਗਾ। ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਦੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।

(2) ਉਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (bb) 'ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇ 'ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮ ਲੋੜ, ਸਹੂਲਤ ਜਾਂ ਲਾਭ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਿੰਡ', ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਅਰਥਾਤ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਏਕੀਕਰਨ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 1948 ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਸਰਬਪੱਖੀ ਅਤੇ ਆਮ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ। ਨਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਾਰਾ 18 (ਸੀ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖੋਹ ਕੇ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ, ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਮਲਕੀਅਤਾਂ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ 'ਸਾਂਝੇ ਮਕਸਦ' ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨਾ।

(3) ਕਿ ਨਿਯਮ 16(ii) ਦਾ ਅਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ, ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਬਿਹਤਰ ਕਾਸ਼ਤ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸਮਝੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ: -

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

- (i) ਜੂਸ ਉਟੋਂਡੀ: ਚੀਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ;
- (ii) ਜਸ ਪਸੀਡੋਂਡੀ: ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ;
- (iii) ਜੂਸ ਅਬਟੋਂਡੀ: ਖਪਤ ਜਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਚੀਜ਼;
- (iv) ਜਸ ਡਿਸਪੋਨੋਂਡੀ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੋਂਡੀ : ਸੱਜਾ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਵਿਕਰੀ, ਤੋਹਫ਼ੇ, ਵਟਾਂਦਰੇ, ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ;
- (v) ਜੂਸ ਸਿਬੀ ਹਬੋਂਡੀ : ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ;
- (vi) ਜੂਸ ਬਦਲੀ ਗੈਰ-ਹਬੋਂਡੀ ਜਾਂ ਜੂਸ ਮਨਾਹੀ; ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਦੀ

ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਭਾਗ ਅਧਿਕਾਰ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਿਰਲੇਖਾਂ, ਕਬਜ਼ਾ, ਅਨੰਦ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਾ ਉਚਿਤ ਕੰਮ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਹੈ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਇਰਾਦਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰਨ।

(5) ਇਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਭਾਸ਼ਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਇੱਕ

ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ, ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ. ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦਾ ਘੇਰਾ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕਰਨੀ ਪਈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਅਰਥ ਸਨ ਨੀਤੀ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(6) ਕਿ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਸਮਕਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਬੋਰ ਹੋਏ ਸਨ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ।

ਆਰ.ਪੀ. ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.-

(1) ਐਕਟ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਕੀਮ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੋਚਨ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਪੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪਾਰਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੁਝ ਬਿੱਟ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 18 (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅੰਤਮ ਉਦੇਸ਼ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਭ ਦੇ ਨਾਲ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪਿੰਡ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਭਾਈਚਾਰਾ।

(2) ਉਹ ਨਿਯਮ 16 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਘੇਰਨਾ ਅਤੇ ਇਹ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੰਚਾਇਤ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਕਨੂੰਨ ਸਿਰਫ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਇੱਕ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਟੀਕਾ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੰਡ ਦੇ

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ, ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ, ਸਾਂਝੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਪਜ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਉਕਤ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰੇਗਾ। ਟੈਸਟ 'ਸਾਧਾਰਨ ਉਦੇਸ਼' ਲਈ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਹੈ।

(3) ਇਹ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀਆਂ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 31 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ। 'ਪ੍ਰਾਪਤੀ' ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ। ਧਾਰਾ 18(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੰਗ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ 'ਸਾਂਝੇ ਮਕਸਦ' ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਰਾਜ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਜੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਨਿਯੋਜਨ ਕਰਨਾ। ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਆਮ ਉਪਭੋਗਤਾ ਖੁਦ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਏ. ਭੰਡਾਰੀ ਨੂੰ ਐਨ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਦੁਲਟ, ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ। ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਏ. ਐਨ ਭੰਡਾਰੀ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀ. ਜਸਟਿਸ ਦੁਲਟ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਪੀ. ਖੋਸਲਾ, ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆ, 5 ਨਵੰਬਰ 1959 ਈ.

ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ, ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਗਰੋਵਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਮਿਤੀ 23 ਮਈ, 1958, 1957 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 682 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਐਚ.ਐਸ. ਦੁਆਬੀਆ, ਅਤੇ ਗੰਗਾ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਜੈਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਚ.ਐਸ. ਗੁਜਰਾਲ, ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ।

ਐਸ ਐਮ ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਐਲ ਡੀ ਕੌਸ਼ਲ, ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਨਿਰਣਾ

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਛੱਬੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਬਾਲਾ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਖਰੜ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮਜਾਤੜੀ ਦੇ ਹੋਰ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਮਜਾਤੜੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪੁਨਰ-ਵਿਭਾਜਨ, ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਠਹਿਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਚਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਏਕੀਕਰਨ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਜਲੰਧਰ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਬਾਲਾ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ, ਅਤੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ, ਖਰੜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਗਰੋਵਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 23 ਮਈ, 1958 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ 1957 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 645 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਸ. ਨੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਤਹਿਤ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪੇਟੈਂਟ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਇਆ ਸੀ ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਦੁਲਤ, ਜੇ. ਦਿ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼, ਮਿਤੀ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਨ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਕੇਸ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ, ਮਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ 1945 ਵਿੱਚ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਇਕਸਾਰ ਸਨ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੁੜ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਕਸੁਰਤਾ ਲਈ ਇਕ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਨਵੀਂ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਂਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (ਨੰਬਰ 50 ਆਫ 1948) ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 57- ਅਨੁਸਾਰ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

G/17943, ਮਿਤੀ 26 ਸਤੰਬਰ, 1955

ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਵੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਏਕੀਕਰਣ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।" ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਡਰਾਫਟ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸੀਰੀਅਲ ਨੰ. ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਜਿਸ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਹੈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਖੇਤਰ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ  
ਕਨਾਲ ਮਰਲਾ ਸਾਧਾਰਨ ਕਨਾਲ ਮਰਲਾ

ਮਿਆਰੀ

|  |       |       |
|--|-------|-------|
| 1. ਸਰਕੂਲਰ ਰੋਡ ਸਮੇਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ       | 78-3  | 50-4  |
| 2. 12 ਕਰਮਾਂ ਚੌੜਾਈ ਵਾਲੀ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਸੜਕ | 36-18 | 29-15 |
| 3. ਪਾਣੀ ਦੀ ਟੈਂਕੀ                           | 1-10  | 1-10  |
| 4 ਰੂੜੀ ਦੇ ਟੋਏ                              | 7-0   | 5-16  |
| 5 Hadarori                                 | 1-10  | 1-10  |

VOL. X III ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 598

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

|  |      |      |
|--|------|------|
| 6 ਲੈਟਰੀਨ                                 | 1-13 | 1-3  |
| 7 ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਖੇਡ- ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ | 13-1 | 6-11 |
| 8 ਬਾਲਣ ਦਾ ਬੂਟਾ                           | 8-0  | 1-0  |
| 9 ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਮੈਦਾਨ                        | 6-5  | 3-15 |
| 10 ਹਰੀਜਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਲਈ 10 ਸਮਸ਼ਾਨਘਾਟ     | 5-4  | 2-17 |
| 11 ਕਬਰਿਸਤਾਨ                              | 1-9  | 0-18 |
| 12 ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਈ ਚਰਾਉਣ ਦਾ ਮੈਦਾਨ              | 8-0  | 1-0  |

ਸੋਨਿਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ



597 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [ਵੀ ਓ ਐਲ. X III

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

13 ਇਲਾਕਾ ਸਿਵਲ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ 80-0 35-12

14 ਸਿਵਲ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ 5-5 5-5

ਗੈਰ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਖੇਤਰ

ਕੁੱਲ 235-18 145-17

ਪਿਛਲਾ ਖੇਤਰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ 1-18 2-7

ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਖੇਤਰ 143-10

ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਖੇਵਟ

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਟਮਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਗੰਭੀਰ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, 13 ਅਤੇ 14 ਸਨ। ਆਈਟਮਾਂ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਵੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੋਰ ਮਾਲਕਾਂ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਈ ਹੋਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਖੇਤ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਗ੍ਰਾਮ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੋ

ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਕਟਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1948 ਦਾ ਸੰਖਿਆ 50) ਦਸੰਬਰ, 1948 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 2(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਕਿਸੇ ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਂ ਉਪ-ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵੰਡ। ਸੰਪੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ;" . 'ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼' ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2(bb) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਪਿੰਡ ਦੀ ਲੋੜ, ਸਹੂਲਤ ਜਾਂ ਲਾਭ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, "ਉਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਕਾਸ਼ਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ" ਜੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 17(1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਲਈ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਇਕਸੁਰੀਕਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੜਕ, ਗਲੀ, ਗਲੀ, ਮਾਰਗ, ਨਾਲੇ, ਨਾਲੇ, ਤਲਾਬ, ਚਰਾਗਾਹ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ, ਉਹ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸੜਕ, ਗਲੀ, ਗਲੀ, ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ , ਚੈਨਲ, ਡਰੇਨ, ਟੈਂਕ, ਚਰਾਗਾਹ, ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬੁਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸੜਕ, ਗਲੀ, ਗਲੀ, ਮਾਰਗ, ਚੈਨਲ, ਡਰੇਨ, ਟੈਂਕ, ਚਰਾਗਾਹ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਥਾਂ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਓਨਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

599 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [ਵੀ ਓ ਐਲ. X III

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਸੈਕਸ਼ਨ 18, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ -

(ਏ) ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ; (ਬੀ) ਕਿ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਪਰਬਤ ਲੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵਹਿਣ ਵਾਲੀ ਨਦੀ ਜਾਂ ਝਰਨੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

(c) ਕਿ ਜੇਕਰ ਏਕੀਕਰਨ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਅਬਾਦੀ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਇੰਨੀ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਕਾਫੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਸਕੀਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੜ ਵੰਡ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ...

e) “ਜਿਸ ਵੰਗ ਨਾਲ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਰਾਖਵਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਸਿੱਖ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਸਮੇਤ) ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਹੋਰ;

ਇਸ ਐਕਟ ਨੇ 1940 ਅਤੇ 1945 ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਐਕਟ, 1936 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਨਿਯਮ 1949 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 16 ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 933-ਡੀ-56/369, ਮਿਤੀ 3 ਮਾਰਚ, 1956 ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਲਈ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਹਰੀਜਨ ਸਮੇਤ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਖਵਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਆਕਾਰ ਦੇ ਪਲਾਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਲਾਟਾਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਰਕਬੇ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਹਰੀਜਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮਾਲਕ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ। "

ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 459-ਡੀ-57/713, ਮਿਤੀ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957 ਦੁਆਰਾ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮ 16 ਨੂੰ ਨਿਯਮ 16 (i) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਨੰਬਰ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 16 (ii) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਸੋਧਿਆ-

16 (ii) ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਢੁਕਵੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਲਈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਦੀ ਧਾਰਾ '18 (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ। ਐਕਟ, ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਪੂਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ. ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਇਸ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ (ਇਸ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ) ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੋਵੇਗਾ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਕਿ (ਜੁਮਲਾ ਮਲਿਕਨ ਵਾ ਦਿਗਰ ਹੱਕਦਾਰਨ ਅਰਾਜ਼ੀ ਹਸਬ ਰਸਦ ਰਕਬਾ)। ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਲਾਭ।

ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ (1953 ਦਾ ਨੰਬਰ 4) ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 1939

ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8(i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨਾਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਖਰੀਦ, ਤੋਹਫ਼ੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ, ਚੱਲ ਅਤੇ ਅਚੱਲ, ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲੋ, ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਨਾਮ ਦੁਆਰਾ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਲੇਜ ਕਾਮਨ ਲੈਂਡਜ਼ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1953 (1954 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 1) ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਅਤੇ ਅਬਾਦੀ ਦੇਹ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਹਨ

(a) ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ;

(ਬੀ) ਜੋ ਕਿ ਅਬਾਦੀ ਦੇਹ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਮਕਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਏਕੀਕਰਨ ਨਿਯਮ 16 ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਸਲ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

602 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [ਵੀ ਓ ਐਲ. X III

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੋ

ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਐਕਟ "ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ" ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਰ ਐਡਵਰਡ ਕੋਕ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ (1 ਇੰਸਟ. 79a ਕ੍ਰੇਜ਼ ਐਂਡ ਸਟੈਚਿਊਟ ਲਾਅ, ਪੰਜਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੰਨਾ 186 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) -

"ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਸਾਧਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਇੱਕ ਕੁੰਜੀ ਸੀ।"

ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਾ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਹੈ।

ਡਾਇਰ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ "ਐਕਟ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਇੱਕ ਕੁੰਜੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ" (ਸਟੋਵੇਲ ਬਨਾਮ ਜ਼ੋਚ (1), ਲਾਰਡ ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। Cit v. Pense (2) ਵਿੱਚ.

ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਰਲ ਆਫ ਹੈਲਸਬਰੀ ਐਲ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਵੇਲ ਬਨਾਮ ਕੇਮਪਟਨ ਪਾਰਕ ਰੇਸ ਕੋਰਸ ਕੋ. (3) ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ।—

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

VOL. X III] ਭਾਰਤੀ ਐਲ ਏ ਡਬਲਿਊ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 603

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

(1) 1562 ਹਲ 369

(2) 1881 ਏ.ਸੀ. 531 (543)

(3) 1899 ਏ.ਸੀ. 143 (157)

"ਦੋ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ, ਇੱਕ ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ, ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਯੋਗ ਜਾਂ ਘਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਇੱਥੇ ਇਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰਾਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। .

ਇਕ ਹੋਰ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਵਸਤੂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਹਾਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕਰਨੀ ਪਈ ਦੋ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਹਿਮਤ ਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼।

ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਕਈ ਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਇਲ ਬਨਾਮ ਰੋਲ (1) ਵਿੱਚ ਪਾਰਕਰ ਸੀ.ਬੀ. ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ।—

“ਇਹ 13 ਏਲੀਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। C. 5 ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਐਕਟਿੰਗ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਪਰ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਜੇਕਰ ਐਕਟਿੰਗ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗੀ।”

(1) (1749) I Atk. 164 (174) = 2 6 ਈ.ਆਰ. 107

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਸਮਕਾਲੀ ਐਕਸਪੀਸੀਟੀਓ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਬੋਰ ਹੋਏ ਸਨ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ।

ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ 1948 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵੰਡਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਏਕੀਕਰਨ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਿੰਡੇ ਹੋਏ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਖੇਤਰ ਅਲਾਟ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸਦੇ ਸਹਾਇਕ ਫਾਇਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਵੇਗਾ। ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅਨਾਜ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ "ਉਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਕਾਸ਼ਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ" ਜੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 18 (ਸੀ) ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, "ਇਹ ਕਨਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਲਈ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਏਕੀਕਰਨ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪਿੰਡ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਇਸ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਮਕਸਦ ਲਈ।" ਇਸੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਏਕੀਕਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ



ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਸ਼ਬਦ "ਆਮ ਉਦੇਸ਼" ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਉਪ-ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇਕਾਈ ਵਜੋਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ "ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼" ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਸ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਫਿਰ ਵੀ ਆਮ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੈਬਸਟਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਆਮ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ: (1) ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਕਈਆਂ ਨਾਲ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਨਤਾ; (2) ਜਨਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ; (3) ਆਮ; (4) ਵਿਆਪਕ; (5) ਜਨਤਕ. ਸੈਕਸ਼ਨ 17(1) "ਸਾਧਾਰਨ ਉਦੇਸ਼" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੜਕ, ਗਲੀ, ਜ਼ਮੀਨ, ਮਾਰਗ, ਨਾਲੇ, ਨਾਲੀ, ਟੈਂਕ, ਚਰਾਗਾਹ" ਦਾ ਏਕੀਕਰਨ। ਇਹ ਸੂਚੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ, ਕਬਰ-ਯਾਰਡ, ਤਾਲਾਬ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਮੀਕਰਨ 'ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼' ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵਨਾ ਐਕਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2(bb) ਦੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਸ਼ਬਦ 'ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਂਝੀ ਲੋੜ, ਸਹੂਲਤ ਜਾਂ ਲਾਭ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਉਦੇਸ਼', ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, 1948 ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਬਪੱਖੀ ਅਤੇ ਆਮ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਨਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਾਰਾ 18(ਸੀ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖੋਹ ਕੇ, ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ 'ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼' ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ, ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ।

ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਨਾਲ, ਏਕੀਕਰਨ ਨਿਯਮ, 1949 ਦੇ ਨਿਯਮ 16 ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

606 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [ਵੀ ਓ ਐਲ. X III

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਨਿਯਮ 16 (ii) ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ 16 (ii) ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957 ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਐਕਟ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 18 (ਸੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਨਾਮਾਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼' ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ (ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਕਾਲਮ ਜੁਮਲਾ ਮਲਿਕਨ ਵਾ ਦਿਗਰ ਹੱਕਦਾਰਨ ਅਰਾਜ਼ੀ ਹਸਬ ਰਸਾਦ ਰਕਬਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਆਮਦਨੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਆਮ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਹੈ। ਦ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇਕਸੁਰਤਾ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ 18 (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਖੇਤਰ, ਇਸਦੇ ਆਕਾਰ ਜਾਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ 'ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼' ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੰਨੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਅਭਿਆਸ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜੇਕਰ ਅਣਚਾਹੇ ਹੋਏ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਰਚੁਅਲ ਤਰਲਤਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ, 16 (ii) ਦਾ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਵੋਲ. XIII | ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 607

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਆਮ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮ 16 ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਏਜੰਟ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਮਲਕੀਅਤ ਮਾਲਕੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਏਜੰਟ ਮੰਨਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਏਜੰਸੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਕ ਅਕਲਪਿਤ ਏਜੰਸੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦੁਖੀ ਹੋਵੇ। ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਯੋਗਤਾ ਤੋਂ, ਪਾਗਲਪਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ, ਕੋਈ ਅਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਸਾਬਕਾ ਕੋਲ ਇਸਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਸਿਰਫ਼, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਨਿਯਮ 16(ii) ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕਸੁਰਤਾ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 50 ਦੇ ਫਰੇਮਰਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਕਦੇ ਵੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਾਂਝੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 16 (ii) ਦਾ ਅਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਬਿਹਤਰ ਕਾਸ਼ਤ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

608 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [ਵੀ ਓ ਐਲ. X III

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ "ਮਲੀਕਾਨ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਾ ਦਿਗਰ ਹੱਕਦਾਰਨ ਅਰਾਜ਼ੀ" (ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਹੱਕਦਾਰ)। ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ ਲਈ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਸਟਾਈਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ ਜੋ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਐਸਟਿਨ ਦਾ ਕਲਾਸੀਕਲ ਵਰਣਨ, "ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਚੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਅਨਿਯਮਿਤ ਅਤੇ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਮਤ (ਜੂਰੀਸ) ਐਸਟਿਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ, ਖੰਡ II, ਪੰਨਾ 477) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਨੂੰਨ, ਕਸਟਮ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਘਟਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਸਟਿਨੀ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਆਮ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਹਰੇਂਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਲਕੀਅਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਸਰੀਰਿਕ ਵਸਤੂ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ... ' ਇਸਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਭਾਵੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅੰਤ ਦੇ ਬਾਅਦ, - ਹਰ ਸੰਭਵ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਲਈ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਹੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਭਾਗ II, ਪੰਨਾ 143.)।

ਫ੍ਰੈਂਚ ਕੋਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਵੋਲ. XII] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 609

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

"ਸਭ ਤੋਂ ਸੰਪੂਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮ।" (ਆਰਟ. 436) (ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਪੂਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰੇ ਜੋ ਵਰਤੋਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਹੈ)।

ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਕਲੀ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੁਖ ਪਰ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਆਮ ਸਮਝ ਦੀ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ-

1. ਜੂਸ ਉਟੋਂਡੀ: ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ;
2. ਜਸ ਪੋਸਿਡੋਂਡੀ: ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ;
3. ਜ ਜਸ ਅਬਟੋਂਡੀ: ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਜਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ;
4. ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਵਿਕਰੀ, ਤੋਹਫ਼ੇ, ਵਟਾਂਦਰੇ, ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲਾ;
5. ਜੂਸ ਸਿਬੀ ਹੈਬੇਂਦੀ: ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣੇ ਲਈ;
6. ਜਸ ਬਦਲੀ ਗੈਰ-ਹਬੇਂਦੀ ਜਾਂ ਜੂਸ ਮਨਾਹੀ: ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।

ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕੰਪੋਨੈਂਟ ਅਧਿਕਾਰ ਓਵਰ ਲੈਪਿੰਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਿਰਲੇਖਾਂ, ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਰ ਪਾਲ ਵਿਨੋਗ੍ਰਾਡੋਫ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ, ਆਉਟਲਾਈਨਜ਼ ਆਫ ਹਿਸਟੋਰੀਕਲ ਜੁਰੀਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ, ਵਾਲੀਅਮ II, ਪੰਨਾ 197 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ-

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

"ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਾਰ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ।"

ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੇਰਨਜ਼ (ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਨਾ 60) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ।"

ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਨਿਗਰਾਨ ਇਵੈਕੁਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ, ਪੰਜਾਬ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੰਨਾ 833 'ਤੇ ਜਗਨਧਨਦਾਸ, ਜੇ.

"ਆਰਟੀਕਲ 19(1)(f) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ 'ਐਕਵਾਇਰ ਅਤੇ ਡਿਸਪੋਜ਼ਲ' ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੱਕਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਐਕਵਾਇਰ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ' ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀਆਂ। ਸੰਪੱਤੀ ਸ਼ਬਦ "ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੰਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇੱਕਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਖੋਹ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਮਤੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੱਕ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਲੀਆ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਭੁੱਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 16 (ii) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਦੇ

ਵੋਲ. X III ] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 611

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

(1) 1957 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 801

ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਲਪਨਾਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਅਰਥ ਗੁਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਮਾਲਕ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਸਕਦੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ। ਅਧਿਕਾਰ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਾਜ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮਾਲਕ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਾ ਤਾਂ ਭੋਗਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਪਜ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਖਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਦਿਓ ਜਾਂ ਵੇਚੋ. ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਚਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੂਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਲੀਗੇਟੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਮਾਲਕੀ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਖੁਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬੇਦਖਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ.

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

612 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [ਵੀ ਓ ਐਲ. X III

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੋ

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੁੱਲ ਜ਼ਬਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਹੱਕ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ। ਪਰ ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਆਚਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਿਯਮ 16(ii) ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ 46. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 80 ਕਨਾਲ ਰਕਬੇ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਕੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਐਕਟ ਜੋ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 18 (ਸੀ) ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਰ ਸਕੇ, ਜੋ ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ "ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼" ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਪਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਨਿਯਮ 16(i) ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰੀਜਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਸਮੇਤ ਗੈਰ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮਾਲਕ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ। ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਖੇਤਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਤੋਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰ-ਪੱਖੀ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕਰਨਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਨੂੰ "ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼" ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 (ਸੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਸਾਂਝੀ ਵਸਤੂ" ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ "ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼" ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ



ਵੋਲ. XIII ] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 613

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

18(c) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਪਿੰਡ ਅਬਾਦੀ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਦ ਪਿੰਡ ਅਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਗੈਰ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਮਾਲਕ ਜੋ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਇਸ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਕਾਫ਼ੀ ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਦਾਇਰਾ। ਨਿਯਮ 16 (i) ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 18(c) ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਰੇ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਖੋਸਲਾ, ਜੇ., ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

“ਇਸ ਲਈ ਗੈਰ-ਮਾਲਕ, ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦੇਹ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹਿੱਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇਕਸੁਰਤਾ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗੋਰਾ ਦੇਹ 'ਤੇ ਘਰ ਬਣਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਮਕਾਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ। ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਰਾਡੇਹ ਨੂੰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।”

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1956 ਪੁੰਜ 88

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

614 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [ਵੀ ਓ ਐਲ. X III

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਆਈਟਮ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਰਥਾਤ, ਸਰਕੂਲਰ ਰੋਡ ਸਮੇਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਲਈ ਜਾਂ 12 ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਵਾਲੀ ਵਿਕਾਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਸੜਕਾਂ ਲਈ ਜੋ ਕਿ "ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਏਨਾ ਵੱਡਾ ਖੇਤਰ, ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੜਕਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਨੇ ਵੀ ਘੱਟ ਖੇਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਦੇ ਵਾਇਰਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 18(c) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 1948 ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਨੰ. 50 ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ, ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 16 (ii) ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ।

ਜੋ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਬਾਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਲਪਕ ਦਲੀਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 18 (ਸੀ) ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਮੰਗ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਹੀ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ।

ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 16 (ii) ਧਾਰਾ 18 (ਸੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵੀ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਜੋ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਮਜ਼ਾਤੜੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਖਰੜ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿਖੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗਾ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਦੁਲਟ, ਜੇ. -ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ 1948 ਦੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਂਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ 50 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਕੀਮ, ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਪਿੰਡ ਦੇ 'ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ' ਲਈ ਲਗਭਗ 235 ਕਨਾਲਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰਾਖਵਾਂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਕ ਆਈਟਮ 80 ਕਨਾਲਾਂ ਦਾ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ, ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ 16 (ii) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਆਮਦਨ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ ਇਹ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਏਕੀਕਰਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 1948 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 50, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਆਮਦਨ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਰਾਜ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18(ਸੀ) ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਇਹ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦਾ ਅਰਥ। ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

18. ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ-

(ਏ) ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ;

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

616 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [ਵੀ ਓ ਐਲ. X III

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

(ਬੀ) ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਪਰਬਤ ਲੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵਹਿਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਧਾਰਾ ਜਾਂ ਝਰਨੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ;

(c) ਕਿ ਜੇਕਰ ਏਕੀਕਰਨ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਖਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(bb) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੀ ਲੋੜ, ਸਹੂਲਤ ਜਾਂ ਲਾਭ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਉਦੇਸ਼।"

ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 18 ਵਾਰ-ਵਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਪਿੰਡ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਹੈ। ਸੰਦਰਭ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਕਿ ਇੱਥੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਅਫਸਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਬਣਨ ਸਮੇਂ ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਲਗਭਗ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਰਸਤਾ, ਏ. ਤਲਾਬ, ਚਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਖੂਹ। ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਲੋੜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਨਵੀਂ ਲੋੜ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵਰਗੀਆਂ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਖੂਹ ਡੁੱਬਣਾ ਹੈ ਜਾਂ

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਵੋਲ. XIII | ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 617

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਤਲਾਬ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਖੂਹ ਨੂੰ ਡੁੱਬਣ ਜਾਂ ਤਲਾਬ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਗੋਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਇੱਕ ਏਕੀਕਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ 18 ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ "ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਖੂਹ ਨੂੰ ਡੁੱਬਣ ਲਈ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਟੈਂਕ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਰਾਏ, ਕਹੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਟੁਕੜੇ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੇਂਜ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਿਹਤਰ ਕਾਸ਼ਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਏਕੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਖਵਾਂ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਦੀ ਆਮਦਨ। ਜੇ ਇਹ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ, ਇਹ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅੱਧੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕਸੁਰੀਕਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਇੱਕ ਸਰੂਲ ਜਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਿੱਤ ਕਰ ਸਕੇ ਜਿਸਦੀ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ 1948 ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰ ਸਾਂਝਾ ਪੂਲ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਆਮਦਨ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸਾਂਝੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਰਾਖਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਏਕੀਕਰਨ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅਵੈਧ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਨਿਯਮ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਐਕਟ ਖੁਦ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

618 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [ਵੀ ਓ ਐਲ. X III

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਣ ਲਈ ਸੌਂਪਣਾ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੌਂਪਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਆਮਦਨੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀ ਵਰਤੇਗਾ, ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਨਿਯਮ 16 (ii) ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਲਈ, ਸਕੀਮ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਅਵੈਧ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਦਲੀਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਐਕਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਲੈਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਬੋਲਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਕੀਮ ਦੀ ਦੂਜੀ ਮੱਦ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਲਈ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਲਗਭਗ 5 ਕਨਾਲ ਦੇ ਰਕਬੇ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 18(c) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਖਵੀਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਅਬਾਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਘਰ ਬਣਾਉਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਬਾਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

619 ਵੋਲਯੂ. XIII ] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਬਾਦੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋੜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਲੋੜ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 16 (i) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

16(i) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਲਈ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਹਰੀਜਨ ਸਮੇਤ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਖਵਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਢੁਕਵੇਂ ਆਕਾਰ ਦੇ ਪਲਾਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਪਲਾਟਾਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਤੋਂ ਈਡੀ ਪਰ ਹਰੀਜਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮਾਲਕ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ।"

ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਿਯਮ ਤਹਿਤ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਰੇ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਮਾਈ ਲਾਰਡ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਭਦਾ ਹਾਂ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਤਰਕ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਸਮਝੋ। ਏਕੀਕਰਨ ਸਕੀਮ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ, ਇਸ ਲਈ, ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਲਈ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਕੁਝ ਖੇਤਰ ਰਾਖਵਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨਾ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਈ ਖੁੱਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

620 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [ਵੀ ਓ ਐਲ. X III

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਆਈਟਮ ਬਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਕਸੁਰਤਾ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਂਗਾ, ਪਰ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਆਰ.ਪੀ. ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.-ਦੁਲਤ ਅਤੇ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲਿਆ। ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਜਿਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਿਚਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਡਿਲੀਵਰ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਾਂਗਾ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਨਿਰਣਾ।

ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

(i) ਕੀ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੰਮ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (ਨੰ. 1948); ਅਤੇ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1956 ਪੰ. 88

(ii) ਕੀ ਉਕਤ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਭਾਰਤ ਦੇ. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਉਲਟ ਸਨ

ਮੈਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਜੋ ਨੁਕਤੇ ਹੁਣ ਉੱਠ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ 1957 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 682 ਵਿਚ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸਨ। 1958 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 245। ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ



VOL X III ] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 621

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਦੁਲਤ, ਜੇ. ਦੇ ਆਧਾਰਿਤ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਮਾਮਲਾ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਲਈ, ਕੁਝ ਦੁਕਵੇਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ: ਪਿੰਡ ਮਜਾਤੜੀ, ਤਹਿਸੀਲ ਖਰੜ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ, ਸਾਲ 1948 ਵਿੱਚ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਸਨ। ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ. ਏਕੀਕਰਨ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੜ ਵੰਡ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

- (i) ਸਰਕੂਲਰ ਰੋਡ ਸਮੇਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਲਈ ... 78 ਕਨਾਲ 3 ਮਰਲੇ।
- (ii) ਵਿਕਾਸ, ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਸੜਕ, 12 ਕਰਮ ਚੌੜਾਈ 36 ਕਨਾਲ 18 ਮਰਲੇ।
- (iii) ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਟੈਂਕੀਆਂ 1 ਕਨਾਲ 10 ਮਰਲੇ।
- (iv) ਰੂੜੀ ਦੇ ਟੋਏ 7 ਕਨਾਲ।
- (v) ਹੱਡਾ ਰੋੜੀ... 1 ਕਨਾਲ 10 ਮਰਲੇ।
- (vi) ਲੈਟਰੀਨ... 1.ਕਨਾਲ 13 ਮਰਲੇ।
- (vii) ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ... 13 ਕਨਾਲ 1 ਮਾਰੀਆ।
- (viii) ਬਾਲਣ ਪਲਾਂਟੇਸ਼ਨ ... 8 ਕਨਾਲ।
- (ix) ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ... 6 ਕਨਾਲ 5 ਮਰਲੇ।
- (x) ਹਰੀਜਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਲਈ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ... 5 ਕਨਾਲ 4 ਮਰਲੇ।
- (xi) ਕਬਰਿਸਤਾਨ... 1 ਕਨਾਲ 9 ਮਰਲੇ।
- (xii) ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਈ ਚਰਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ 8 ਕਨਾਲ
- (xiii) ਪੰਚਾਇਤ ਸਿਵਲ ਲਈ ਖੇਤਰ 80 ਕਨਾਲ
- (xiv) ਗੈਰ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਖੇਤਰ। 5 ਕਨਾਲ 5 ਮਰਲੇ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਸਿਰਫ ਦੋ ਆਈਟਮਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, (i) ਪੰਚਾਇਤ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਅਤੇ (2) ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤ ਲਈ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਆਈਟਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (xiii) ਅਤੇ (xiv)। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਦੋ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ (ਐਕਟ ਐਲ ਆਫ 1948) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਚਾਇਤ ਲਈ 80 ਕਨਾਲਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਲਈ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ 5 ਕਨਾਲ 5 ਮਰਲੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਏਕੀਕਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ। 1948 ਦੇ ਐਕਟ L ਦੀ ਧਾਰਾ 18(c) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ

“18. ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਲਈ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ: -

- (a) \* \* \* \* \*
- (b) \*\* \* \* \*\*

(c) ਕਿ ਜੇਕਰ ਏਕੀਕਰਨ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਖਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਕਾਫੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਲਈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਏਕੀਕਰਨ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਹੱਕਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ। 1948 ਦਾ ਐਕਟ L, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਸਨ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਸਨ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼। ਐਕਟ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਕੀਮ

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਵੋਲ. XIII ] ਇੰਡੀਅਨ ਐਲ ਏ ਡਬਲਯੂ ਰਿਪੋਰਟਸ 623

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਇਹ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੋਚਨ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਪੂਲ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪਾਰਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਆਮ ਉਪਭੋਗਤਾ ਲਈ ਕੁਝ ਬਿੱਟ ਰਾਖਵੇਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 18 (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਆਮ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵੰਡਣਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅੰਤਮ ਉਦੇਸ਼ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਪਰਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ।

ਐਕਟ ਵਿੱਚ "ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਦਰਭ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਐਲ ਦੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(bb) ਵੱਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ—

2(bb) 'ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼' ਦਾ ਮਤਲਬ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੀ ਲੋੜ, ਸਹੂਲਤ ਜਾਂ ਲਾਭ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ।

ਸਵਾਲ, ਇਸ ਲਈ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ, ਕੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਕੀ ਇਹ ਆਮ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ? ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹਨ "ਆਮ ਲੋੜ", "ਸੁਵਿਧਾ" ਅਤੇ "ਲਾਭ"। ਵੈਬਸਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੀਮਤੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। "ਸੁਵਿਧਾ" ਨੂੰ "ਬੇਅਰਾਮੀ, ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਮੁਸੀਬਤ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ", "ਲੋੜ" ਦੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਤ, "ਲਾਭ" ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਵੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਲੋੜ ਜਾਂ ਲਾਭ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ 'ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਾਂਝਾ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲੇਗਾ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਭਲੇ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸੀ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਐਲ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 17(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਨੇ ਕਲਿਆਣ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਪੈਟਰਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਧਾਰਾ 17(1) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ-

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

17(1) ਜਦੋਂ ਵੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੜਕ, ਗਲੀ, ਗਲੀ, ਮਾਰਗ, ਨਾਲੇ, ਨਾਲੇ, ਟੈਂਕ, ਚਰਾਗਾਹ ਜਾਂ ਆਮ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸੜਕ, ਗਲੀ, ਗਲੀ, ਮਾਰਗ, ਨਾਲੇ, ਨਾਲੇ, ਟੈਂਕ, ਚਰਾਗਾਹ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸੜਕ, ਗਲੀ, ਲੇਨ, ਮਾਰਗ, ਚੈਨਲ, ਡਰੇਨ, ਟੈਂਕ, ਏਕੀਕਰਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਚਰਾਗਾਹ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ।

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੜਕਾਂ, ਗਲੀਆਂ, ਗਲੀਆਂ, ਰਸਤਿਆਂ, ਨਾਲਿਆਂ, ਨਾਲਿਆਂ, ਟੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਚਰਾਗਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ, ਆਮ ਉਪਭੋਗਤਾ ਲਈ ਸਮਾਨ ਆਬਜੈਕਟ ਸਮਕਾਲੀ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦਾ।

ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੰਚਾਇਤ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਲਈ ਅਬਾਦੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੈਟਰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਹਰੀਜਨ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਣਾ ਮਕਸਦ, ਅਤੇ ਵੈਧ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਐਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 18(ਸੀ) ਅਧੀਨ ਪੰਚਾਇਤ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 16 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਨਿਯਮਕ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਢੰਗ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਅਤਿਅੰਤ ਵਿਹਾਰ ਨਹੀਂ (ਪ੍ਰੋਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰੀ ਜਨਰਲ, ਈ. ਪੀ. (1) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਨਿਹਿਤ ਰਹੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਧਾਰਕਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਇੱਕ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਟੀਕਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ, ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਸਾਂਝਾ ਰੈਸਟ ਹਾਊਸ, ਸਾਂਝੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ-ਸੰਭਾਲ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਪਜ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰੇਗੀ। ਟੈਸਟ ਸਭ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ 'ਆਮ ਮਕਸਦ' ਲਈ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟਾਂ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਲੇਖ; ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ 31 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ-

31. (1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ. ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ:

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

2) ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਜਾਂ ਮੰਗੀ ਨਹੀਂ ਜਾਏਗੀ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ 1 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(2A) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਿਸੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

(3) \*\* \*\*

(4) \*\* \*\* \*\* \*\*

(5) \*\* \*\* \*\* \*\*

(6) \*\*\*\*\*

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਨ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਬੋਧ ਗੋਪਾਲ ਬੋਸ (1) ਦਵਾਰਕਾ ਦਾਸ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਬਨਾਮ ਸ਼ੋਲਾਪੁਰ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੇਵਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। (2), ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਡਾਇੰਗ ਐਂਡ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰ., ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਬੰਬੇ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਐਕਵਾਇਰ" ਦੇਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਈ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ 1 ਜਿੱਥੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਾਂਝੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

627 ਵੋਲਯੂ. X H 1 ] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਲਕੀਅਤ: ਪਦਾਰਥ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਸਿਰਫ ਭੁੱਕੀ ਬਚੀ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਦਲੀਲ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਆਕਰਸ਼ਕ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਡੂੰਘੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਵੀ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਲਕੀਅਤ ਹਿੱਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੁਮਲਾ ਮਲਿਕਨ ਵਾ ਦਿਗਰ ਹੱਕਦਾਰਮ ਅਰਾਜ਼ੀ ਹਸਬ ਰਸਦ ਰਕਬਾ, ਅਰਥਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰ। ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੰਚਾਇਤ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁਰੇ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ, ਜੇ., ਨੇ ਦੇਖਿਆ: -

"ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹਰ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਮਾਲਕ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਵੇਕਲੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਭੋਗਿਆ ਹੈ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1956 ਪੰਜ 89

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

628 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [ਵੀ ਓ ਐਲ. X III

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਕੁਰੇ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਗੈਰ-ਮਾਲਕ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਡਿੱਗ ਗਏ, ਅਤੇ ਉਹੀ ਅਤੇ ਾਥਰਸ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਇੱਕ ਚੌਥੀ ਵਾਰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ, ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਆਰ.ਪੀ \* ਖੋਸਲਾ, ਜੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਗੁਲਾਪੱਲੀ ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਟੇਟ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (1) ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੁਬੋਧ ਗੋਪਾਲ ਬੋਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਫੈਸਲੇ, (2) ਦਵਾਰਕਾ ਦਾਸ (3) ਅਤੇ ਬਾਂਬੇ ਡਾਇੰਗ ਅਤੇ ਐੱਮ.ਐੱਫ.ਜੀ., ਕੰਪਨੀ (4) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਫੀਲਡ ਨੂੰ ਫੜਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੇ। ਗੁਲਾਪੱਲੀ ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਧਾਰਾ (2 ਏ) ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ: -

“ਸੰਵਿਧਾਨ (ਚੌਥਾ) ਸੋਧ ਐਕਟ, 1955, ਨੇ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (2A) ਪਾਈ। ਸੰਸ਼ੋਧਨਾਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਕਲਾਜ਼ (2A) ਵਿੱਚ 'ਐਕਵਾਇਰਡ ਐਂਡ ਰੀਕੁਜ਼ੀਸ਼ਨਡ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ 'ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਮੰਗ' ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ



629 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [ਵੀ ਓ ਐਲ. X III

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਾ ਹੀ ਪੰਚਾਇਤ ਇਸਦੀ ਮਾਲਕ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਮਲਕੀਅਤ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, "ਜੁਮਲਾ ਮਲਿਕਨ" ਹੋਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਵਾ ਦਿਗਰ ਹੱਕਦਾਰਨ ਅਰਾਜ਼ੀ ਹਸਬ ਰਸਦ ਰਕਬਾ"।

ਕੁਰੇ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ. ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ-

"ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਚੌਥੇ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2A) ਦੁਆਰਾ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ।"

ਉਕਤ ਕਹਾਵਤ ਨਾਲ ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। "ਪ੍ਰਾਪਤੀ" ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ। ਧਾਰਾ 18(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੰਗ। ਇਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਮਕਸਦ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1956 ਪੰਜ 89

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਵੋਲ. XIII] ਭਾਰਤੀ ਐਲ ਏ ਡਬਲਿਊ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 630

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਉਪਬੰਧ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15(1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

“15(1) ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਅਸਲ ਹੋਲਡਿੰਗ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸਦੀ ਅਸਲ ਧਾਰਨਾ।

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

34(1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ।

(2)                   \*\*                   \*\*

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਵੰਡੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪਿਛਲੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੀ ਹੱਦ ਜਾਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਆਮ ਉਪਭੋਗਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅਹਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 18 ਜਾਂ ਐਕਟ, ਐਲ ਦੇ 1948 ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਲਟ।

ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਦੁਆ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਲਟ, ਟੇਕ ਚੰਦ ਅਤੇ ਆਰ.ਪੀ. ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖਰੇ ਨਿਰਣੇ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਜੋ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ। 1948 ਦਾ ਐਲ. ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਦੁਕਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਲਟ ਅਤੇ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇਜੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਾਈ ਲਾਰਡ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ; ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ "ਆਮ ਮਕਸਦ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ। ਇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਇਕੁਇਟੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ, ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਪੂਰੇ ਮਾਲਕ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਰਿਜ਼ਰਵ' ਜਾਂ 'ਸਾਈਨ' ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਲੋੜ, ਸਹੂਲਤ ਜਾਂ ਲਾਭ। ਜੇਕਰ ਗੈਰ-ਮਾਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮਾਲਕ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਹੁਣ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਚਾਹੁਣ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ; ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੰਨੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ "ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼" ਲਈ 'ਰਾਖਵਾਂ' ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ 'ਸਾਈਨ' ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਉਸਾਰੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ? ਐਕਟ? ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

VOL. X III ] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 632

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

ਅਲਾਟਮੈਂਟ "ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਦੁਲਟ ਅਤੇ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇਜੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ ਹੈਂਡਰੀ ਸੀ.ਜੇ. - ਮੈਨੂੰ ਨਿਰਣੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਲਤ ਜੇ. ਅਤੇ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਰੰਗਾ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ: 1959 ਦੀ 880:

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ (1954 ਦਾ X L I V) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਬਾਰ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਕੀ ਉਹ ਕਾਬਲ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰ ਹੈ ਕੀ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ

633 ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [ਵੀ ਓ ਐਲ. X III

ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ

9 ਨਵੰਬਰ 1959

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 36 ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੋਨੀਆ, ਅਨੁਵਾਦਕ